

201

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 24 czerwca 1958 r.

w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania.

Na podstawie art. 79 ust. 2 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przez użyte w niniejszym rozporządzeniu określenie:

- 1) mienie gromadzkie — rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad, jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe,
- 2) dawne gromady — rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie powołanej w pkt 1 ustawy z dnia 25 września 1954 r.

§ 2. 1. Sprawy zarządu mieniem gromadzkim należą do gromadzkich rad narodowych i ich prezydiów.

2. Gromadzka rada narodowa:

- 1) ustala zasady zarządzania i sposób użytkowania mienia gromadzkiego z uwzględnieniem praw mieszkańców gromad,
- 2) podejmuje uchwały w sprawach zbycia, zamiany i oddania w dzierżawę (najem) nieruchomości,
- 3) decyduje o sposobie zużycia dochodów z mienia gromadzkiego,
- 4) ustanawia opłaty za korzystanie z mienia gromadzkiego.

3. Prezydium gromadzkiej rady narodowej na zasadach ustalonych przez gromadzką radę narodową sprawuje zwykły zarząd mieniem gromadzkim.

§ 3. 1. Dochody z mienia gromadzkiego oraz wydatki związane z zarządem tego mienia objęte są budżetem gromady.

2. Dochody uzyskane z mienia gromadzkiego mogą być przeznaczone wyłącznie na konserwację tego mienia, a następnie na inne gospodarcze, społeczne bądź kulturalne potrzeby mieszkańców wsi, na której obszarze mienie jest położone. Przeznaczenie tych dochodów na inne cele może nastąpić, o ile wyrazi na to zgodę zebranie wiejskie.

§ 4. 1. Na wniosek zebrania wiejskiego gromadzka rada narodowa może zlecić zebraniu wiejskiemu i sołtysowi wykonywanie zarządu mieniem gromadzkim położonym na obszarze danej wsi lub określoną częścią bądź kategorią tego mienia. W tym przypadku:

1) do zebrania wiejskiego stosuje się odpowiednio przepisy § 2 ust. 2 pkt 1, 3 i 4, z tym że uchwała zebrania wiejskiego w sprawie sposobu zużycia dochodów z mienia gromadzkiego wymaga zatwierdzenia przez gromadzką radę narodową, a do sołtysa — przepisy § 2 ust. 3, z tym że przy wykonywaniu swych zadań sołtys obowiązany jest współpracować z aktywnym społecznym.

2) do dochodów z mienia gromadzkiego stosuje się przepis § 3, z tym że prezydium gromadzkiej rady narodowej obowiązane jest w miarę realizacji uchwały zebrania wiejskiego w sprawie zużycia dochodów z mienia uruchamiać odpowiednie środki z budżetu gromady do dyspozycji zebrania wiejskiego.

2. W przypadku gdy zastosowano przepis ust. 1, gromadzka rada narodowa i jej prezydium obowiązane są czuwać, aby mienie gromadzkie było właściwie zarządzane oraz aby dochody z mienia były wykorzystywane zgodnie z uchwałami zebrania wiejskiego, zatwierdzonymi przez gromadzką radę narodową. W szczególności:

1) prezydium gromadzkiej rady narodowej przed uruchomieniem środków z dochodów z mienia gromadzkiego (ust. 1 pkt 2) kontroluje sposób zużycia poprzednio uruchomionych środków,

2) gromadzka rada narodowa co najmniej raz w roku przeprowadza szczegółową kontrolę zarządu mieniem gromadzkim.

3. W razie stwierdzenia, że gospodarka mieniem gromadzkim lub dochodami jest niewłaściwa, prezydium gromadzkiej rady narodowej wyznaczy termin usunięcia uchybień, a gdy uchybienia te nie zostaną w terminie usunięte, gromadzka rada narodowa przejmie to mienie w swój zarząd.

§ 5. 1. Sprzedaż i zamiana mienia gromadzkiego może nastąpić, jeżeli uzasadniają to gospodarcze, społeczne bądź kulturalne potrzeby mieszkańców wsi.

2. Pierwszeństwo do nabycia i wydzierżawienia nieruchomości rolnych wchodzących w skład mienia gromadzkiego przysługuje:

- 1) bezrolnym mieszkańcom wsi,
- 2) małorolnym, posiadającym do 2 ha ziemi ornej.

§ 6. 1. Sprzedaż, zamiana oraz oddanie mienia gromadzkiego w najem lub dzierżawę następuje na podstawie uchwały gromadzkiej rady narodowej powziętej na wniosek zebrania wiejskiego.

2. Uchwały w sprawie sprzedaży i zamiany mienia wymagają zatwierdzenia przez prezydium powiatowej rady narodowej.

3. Przewodniczący gromadzkiej rady narodowej zawiera w formie aktu notarialnego umowę z nabywcą o przeniesienie własności.

§ 7. Uchwały w sprawie sprzedaży i zamiany mienia gromadzkiego powinny wskazywać cel, na jaki przeznaczone zostaną środki uzyskane w wyniku sprzedaży (zamiany). Uchwały w sprawie sprzedaży mienia powinny ponadto określać cenę sprzedaży.

§ 8. Na podstawie uchwały gromadzkiej rady narodowej lub zebrania wiejskiego (§ 4 ust. 1) prezydium gromadzkiej rady narodowej może zatrudnić pracowników niezbędnych dla wykonywania prac gospodarczych bądź pilnowania mienia gromadzkiego. Pracownicy ci będą wynagradzani ze środków uzyskanych z mienia gromadzkiego. Uchwały w tych sprawach wymagają zatwierdzenia przez prezydium powiatowej rady narodowej.

§ 9. Zebranie wiejskie może przyznać sołtysowi wynagrodzenie za wykonywane przezeń czynności związane z mieniem gromadzkim. Wynagrodzenie to wypłaca się ze środków uzyskanych z mienia gromadzkiego. Uchwały w tych sprawach wymagają zatwierdzenia przez prezydium powiatowej rady narodowej.

§ 10. Mienie gromadzkie, które do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia było zarządzane przez pełnomocnika wiejskiego bądź komisje, komitety lub inne osoby powołane przez zebranie wiejskie, będzie zarządzane zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia przez zebranie wiej-

skie i sołtysa, o ile gromadzka rada nie przejmie tego mienia w swój zarząd. Przepis § 4 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 11. Prezydium wojewódzkich rad narodowych wydać w miarę potrzeby szczegółowe przepisy w sprawie zarządu mieniem gromadzkim. W szczególności przepisy te mogą określić:

- 1) sposób i tryb przeprowadzenia inwentaryzacji mienia gromadzkiego,
- 2) rodzaje mienia gromadzkiego, których zarząd nie może być przekazany zebraniom wiejskim i sołtysom,
- 3) rodzaje majątku gromadzkiego, do których ze względu na szczególnie uzasadniony interes publiczny nie stosuje się przepisu § 3 ust. 2,
- 4) sposób przeprowadzania rozliczeń pomiędzy gromadzkimi radami narodowymi w przypadku dokonania zmian w podziale terytorialnym.

§ 12. 1. Wszystkie przysługujące mieszkańcom gromad prawa własności, użytkowania lub inne prawa rzeczowe i majątkowe pozostają nienaruszone.

2. W szczególności pozostają nienaruszone prawa użytkowników gruntów wspólnych, wynikające z ustawy z dnia 4 maja 1938 r. o uporządkowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 33, poz. 290), do podziału tych gruntów lub do uzyskania prawa współwłasności.

§ 13. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1957 r. w sprawie zbywania nieruchomości wchodzących w skład majątku i dobra dawnych gromad (Dz. U. Nr 49, poz. 237).

§ 14. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i właściwym ministrom.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*